

Datum	20 juli 2021
Onderwerp	Kwakelbrug
Aanleiding	Problemen met bewegingsinrichting brug
Portefeuillehouder	Annelies van der Have

Inleiding

In 2015 is de oude hoge voetgangersbrug de Kwakelbrug over het Heemsteeds Kanaal, gelegen tussen Mozartkade en Kwakelpad/Nijverheidsweg in Heemstede, vervangen voor een nieuwe beweegbare brug. Gekozen is, mede door inspraak van bewoners, voor een nostalgisch aandoende ophaalbrug. De brug wordt sindsdien veel gebruikt door scholieren van het nabijgelegen college Hageveld.

In 2018 werden bij een uitgebreide inspectie van de brug een aantal problemen geconstateerd. Nu de brug na oplevering van de haven naar verwachting intensiever gebruikt zal worden door het scheepsverkeer is het wenselijk deze problemen aan te pakken. Sinds januari 2021 is de brug defect waardoor hij niet meer op een veilige manier open kan voor scheepvaart. In dit collegebericht wordt u geïnformeerd over de totstandkoming van de brug en de strategie voor het oplossen van de problemen.

Aanbesteding

In 2014 is de vervanging van de Kwakelbrug door een nieuwe beweegbare brug aanbesteed. Daarbij is de vier deelnemende aannemers in eerste instantie gevraagd een schetsplan te leveren. Op basis van het schetsplan is met behulp van de Heemsteedse inwoners een voorlopige keuze gemaakt. Het college stelde voor te kiezen voor een enkele ophaalbrug (ontwerp B) of voor het ontwerp van een basculebrug (ontwerp D), zie collegebesluit 635447, 19-8-2014). De commissie adviseerde verder te gaan met de twee ontwerpen die het meest gekozen werden: ontwerp A (dubbele ophaalbrug, Damsteegt) en ontwerp B. Deze twee aannemers kregen opdracht hun aanbidding (ontwerp A en ontwerp B) verder uit te werken en te offren (zie collegebesluit 637749, 23-9-2014).

Op basis van het plan, de inspraak en de offerte is uiteindelijk de keuze gevallen op het ontwerp van Damsteegt uit Meerkerk (collegebesluit 639600, 21-10-2014). In oktober 2014 heeft Damsteegt opdracht ontvangen, waarna het plan is uitgewerkt en in 2015 uitgevoerd.

De Nieuwe Kwakelbrug

De Nieuwe Kwakelbrug bestaat uit twee afzonderlijke identieke ophaalbruggen, die midden in de vaart bij gesloten stand in elkaars verlengde liggen. Elk brugdeel heeft zijn eigen identieke bewegingsinrichting. De bediening van de brug kan handmatig, via de kast aan de Mozartkade, of via een kaartsysteem.

Problemen Kwakelbrug

Vooral bij de uitgevoerde uitgebreide inspectie van de brug begin 2018 bleek dat het bewegingsmechanisme en de elektrische installatie van de brug als slecht moeten worden beoordeeld. Enkele problemen die ervaren werden zijn:

- het ontwerp is niet robuust; de draaipunten zijn te licht uitgevoerd voor de optredende belastingen;
- de vergrendeling van de brugdelen werkt niet goed;
- de beide brugdelen sluiten bij bediening niet goed op elkaar aan;
- er is bij het ontwerp te weinig rekening gehouden met weersinvloeden en voorkomen van vandalisme en inklimmen.

In de periode 2018-2020 zijn de meest noodzakelijke aanpassingen in verband met de veiligheid uitgevoerd. Daarnaast zijn er in 2019 offertes van Damsteegt ontvangen voor verbetering van de overige problemen. Dit heeft niet tot een opdracht geleid omdat de brug

Collegebericht

wel werkte en er daarmee geen directe urgentie was. De offertes zijn beschouwd als indicatie voor te reserveren bedragen bij verbetering.

In oktober 2020 heeft de gemeente een onafhankelijk adviesbureau benaderd om de problemen in kaart te brengen en advies te geven over verbetering. Dit mede met het oog op de ontwikkeling van haven en de verwachte toename van het scheepsverkeer. Op advies van de gemeente Haarlem is gekozen voor het ingenieursbureau Witteveen en Bos. Zij zijn op 30 oktober 2020 gevraagd offerte uit te brengen voor het volgende:

1. De brug te inspecteren;
2. Advies te geven over de noodzakelijke verbeteringen aan de brug, die moeten maken dat de brug geschikt is voor haar toekomstige functie na oplevering van het werk in de haven (de gewenste situatie);
3. Advies of de bediening van de brug in de nieuwe situatie, waarbij deze veel vaker geopend zal moeten worden.

Op 9 november 2020 ontvingen wij het projectvoorstel met offerte en kort daarna is hiervoor opdracht verstrekt. Het definitieve rapport met inspectieresultaten en met het advies over de bediening is op 9 maart 2021 ontvangen.

De gewenste situatie voor de Kwakelbrug houdt in:

- veranderingen op het gebied van gebruiksfrequentie en betrouwbaarheid;
- het gehele object moet veiliger worden voor de weggebruiker, de bedienaar en de jeugd die regelmatig rond de brug hangt;
- de brug dient te voldoen aan de laatste wet- en regelgeving.

De brug werd wekelijks bediend om de installaties gangbaar te houden. In januari 2021 bleek dat de brug niet meer open ging. Omwille van de werkzaamheden in de haven zijn er tijdelijke voorzieningen aan de brug aangebracht om deze toch te kunnen openen. Deze voorzieningen zijn echter niet vooraf berekend op technische consequenties en derhalve is de veiligheid bij bediening onvoldoende gewaarborgd. Dit betekent dat op dit moment de brug niet open kan, totdat de noodzakelijke aanpassingen zijn doorgevoerd.

In het raadsvoorstel voor vaststelling van het Beheerplan Bruggen en Beschoeiingen (college 16 maart, nr. 722602), dat in de commissie Middelen van april jl. aan de orde kwam en in de raad van 22 april is vastgesteld, is melding gemaakt van de problemen aan de brug. Daarbij werd aangegeven dat voor de brug separaat een voorstel zal komen en dat er in het beheerplan geen kosten voor verbetering van de brug zijn opgenomen.

Oplossingsstrategie

Witteveen en Bos adviseert o.a. de berekeningen van de brug opnieuw uit te voeren en daarnaast de huidige installatie goed te beschouwen op het nieuwe gebruik. Ook dient er aandacht te zijn voor de veiligheid van de brug voor verkeer, spelende kinderen en scheepvaart bij toekomstig gebruik van de brug en dient er nadere analyse te komen t.a.v. weersinvloeden op de (elektrische) installatie en het voorkomen van vandalisme.

Bij het overleg met Witteveen en Bos is aannemer Damsteegt ingeschakeld. Zij voelen zich medeverantwoordelijk voor het oplossen van de problemen.

Er vindt nu overleg plaats tussen gemeente, Witteveen en Bos (als adviseur van de gemeente) en de aannemer Damsteegt om zo spoedig als mogelijk tot verbetering van de brug te komen. Daarbij moet, in relatie tot het destijds gevraagde, goed bekeken worden voor welke zaken de aannemer aan te spreken is.

Collegebericht

De brug kan in zijn huidige vorm gewoon gebruikt worden door fietsverkeer en voetgangers. Voor de scheepvaart geldt er voorlopig een hoogtebeperking: de doorvaarthoogte bedraagt bij een normaal waterpeil ca 2,10 meter. Uit onderzoek moet blijken welke aanpassingen noodzakelijk zijn en welke tijdspanne dit vraagt. Ook is nu nog niet duidelijk in welke periode de uitvoering plaats kan vinden. Het streven is erop gericht dat de brug voor het vaarseizoen van 2022 is hersteld en aangepast.

Door de tijdelijke hoogtebeperking kan nu niet elke boot de haven bereiken. De gekozen doorvaarthoogte is echter zodanig dat de meeste boten er onderdoor kunnen.